

Disquisitionvm Magicarvm Libri Sex

Delrío, Martín Antonio

Mogvntiae, 1624

Qvæstio I. An vis characterum, annulorum, sigillorum, aut imaginum sit,
qualem Magi contendunt.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62472](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62472)

præstigia narrabo sequ. lib. 6. in prin. & quædam Cratistheni cuidam tribuit Crespetus ex Athenæo, & alijs quibusdam, & Antonij Gueuare Episcopi Modonedensis lib. 3. horologij principium. cap. 43. & 44. & merito subdit, quod iam monui istos, ioculatores, quam tumuis artificiosos, opera dæmonum adhibere; ideo legibus latis Franciæ Reges S Ludouicus, Philippus Augustus, & Henricus III. regno exulare tales fanciuerunt. Crespet. de odio Satanae discurs. 12. libro primo. Nostros temporibus Cæsarium Maltesium Parisijs captum fuisse, sed astu carceribus elapsum ferebant; idque ei Baxius inquisitor inter cætera in iudicio obijciebat; sed cum vrgeretur & damnationem metueret, à gubernatore, qui tum erat iudicibus Ecclesiasticis suspendere iussus, creptus, in aulâ irrepit, & ibi multa de nouo cœpit edere, chartas lusorias in alterius eas tenentis manu, ipse distans, sic mutabat, vt bis terque alia in eis figura appareret: in altera mensa parte posita vasa ad se alliciebat moto vitri tantû frustulo: cogitationes nonnunquam diuinabat alienas, vt cum sparsa faccari granorum minorû in mensam magna multitudine, quod quis sibi granum mète delegisset indicabat; etiam si quis, in deligenda re proposita, dubitasset, addebat hæsitacionem, & resolutionem: iactabat quod alter esset electurus, id se diu ante prænouisse, & alia multa: propter quæ tertio in ius ab Illustrissimo Archiepiscopo Mechliniensis, D. Houio anno 1600. vocatus; cum sistere se pollicitus esset, aufugit ad asyllum omnium Antichristi præcursorum. Princeps ille, qui præstigiatores iudicio, auctoritate; non iure eripuerat; vix bienniû superuixit, & florente ætate interijt; nec quicquam illi postquam malæ causæ defensionē su-

A sceperat, postea feliciter in gubernatione cessit. Non impunitos vnquã Deus Principes finit, hostiû defensores: quia nominatim vetuit, ne præstigiaticem quis viuere patiatur. Exod. 22. v. 18. hoc est, vt Philo interpretatur, noluit differri supplicium: sed ipso quo conuicta foret die, interfici mandauit.

QVÆSTIO I.

B An vis characterum, amulorum, sigillorum, aut imaginum sit, qualem Magi contendunt.

VM Magis sentiunt Protomæus, Aphrodisæus, Porphyrius & alij Platonici, & stultissimi Artephius ac Thebith; ex recentioribus Pomponatius, Ficinus, Dulcis, & Anton. Mizaldus in Centur, Memorabil. sed superstitiosè.

C Verè & prudenter negarunt Hippocrates, Galenus & quos citabimus infer. q. 3. oës. Sanè rem acu tetigit Tatianus Asyrius; cœsens, si quid his efficiatur, id ex constituto fieri, dütaxat quia dæmones hæc sibi signa constituerüt, & quasdam quasi tesseras militares, aut pacta conuenta, vt homines solèt verborum certas formulas. Moses Maymon pronunciat, a mendaces & stultos esse, qui soli figuræ, soli scripturæ, solis denique lineamentis, aut vocibus aère fracto natis, tantam mirabilium potestaté adscribunt, consentiunt Medici, Theologi & Iurisperiti nostri. b

D Notandum ex Conrado VVimpina, c Magos triplex genus imaginum seu figurarum habere. Quibusdam adhibendas docent suffumigationes & incantationes, & per quinquaginta quatuor angelorû nomina exorcisationes & alia, quæ perfida sunt & manifestam continent idololatriã. primo, quia hæc

a Doctores dubitant c. 72.

b D. Tho. 22. q. 96. a 2. & 4. contra gēt. c. 104 & 105. & ibi Ferrar Silu. verb superest q 10. Ciruelus de su-

nomina

perfit. p
3. Marti-
nus de Ar-
les lib. de
superstici-
onib. Cō-
dronchus
lib. 3. de
morb. ve-
nific. ca. 1
BoKelius
lib. de
philtis. c
1. Vairus,
Anan. &
alij.
e li. de su-
perfit. ca
pen. & vit
d li. 16. de
varietat.

e in vita
S. Hilario
nis, circa
med.

f Arti. Pa-
rif. 2. f.

g Terrul-
lia. Alber-
tus, Baco-
nus, Mi-
faldus.
h sup. c. 3.
q. 1.

nomina non nisi à dæmonibus potue-
runt accepisse (quod Cardanus fate-
tur: d) Secundo, quia dicere quod ta-
les fumigationes honorent Deum, aut
Deo placeant, est error in fide: dicere
autem quod talibus uti, non sit dæmo-
nes sacrificio honorare, & ideo damna-
biliter ἰδολολατρεία, etiam est error. V-
trumque definiuit Facultas Theolo-
gica Lutetiana. *Artic. 10. & 11.*

Alterum genus imaginum, caracte-
ribus & sculpturis innitur, barbaris &
peregrinis, in quibus sunt nouem cal-
daria, & nomina quatuor principum
huius mundi cardinum, & ter septem
nomina ex Mahumeticis delirijs Ara-
bum decerpta: quas illi figuras auctori-
bus tribuunt Germoni Babylonico,
Hermeti Ægyptio, & Thori, Græco:
tales etiam numerant quatuor Salomo-
nis annulos. talia cuncta patet annu-
meranda primo generi superstitioso-
rum & execrabilium; nec vim vllā ha-
bere posse, nisi à dæmone: quo Doctore
& Dedicatore miseri ea acceperūt: quæ
per se vana & inania esse, delicijs & la-
minis agens, docuit D. Hieron. e Fa-
tentur etiam ipsimet Albertus Magnus,
& Rogerius Baconus. Est etiam in fide
error, quod vnus dæmon sit Rex Ori-
entis, Alius Occidentis, & præsertim
suo merito. f

Tertiam speciem genuit axioma
quoddam Ptolomæi, *vultus inferiores
caelo subiectos vultibus celestibus;* & hinc
intulere scorpius omnes terrestres regi-
à scorio celesti, pisciculos omnes flu-
uiatiles à celestibus piscibus, hoc nuga-
mentum defendunt cum Ptolomæo
permulti. g Sed superius iam ex parte
hoc confutatum fuit. h nunc addo, si
tam potens illa correspondētia imagi-
nariæ figuræ superioris in hanc veram
figuram inferiorem: cur adiungunt ritus
quosdam superstitiosos? v.g. vt si

A talem expectas effectum, in tergo figu-
ræ eum debeas inscribere: si contrariū,
in fronte, idque faciendum aliquando
manu dextrā, aliquando laeuā: sigillum
modò fodiendum capite deorsū, modo
capite sursum, & cætera de hoc genere.
Vnde nihil vereor concludere, cum
Gersono, & VVimpinā, hanc etiam vl-
timam speciem superstitiosam damna-
tā esse. Fundantur enim hæc omnia in
aphorismo Magico libri impij: qui in-
scribitur ARBAGH THEL ארבעת
in Septenā 2. vbi traditur, quod quan-
do Deus nomina rebus vel personis im-
posuit, simul cum nominibus vires &
officia quædam illis distribit: & ita ca-
racteres ac nomina constellata (*h Im-
gines sub certa constellatione formata &
nominata*) habent vim non ratione fi-
guræ vel pronunciationis, sed ratione
virtutis seu officij illius, quod Deus ad
tale nomē vel characterem ordinauit.]
C Hoc totum est mendacium confictum
ad stabiliendam hanc superstitionem.
Nomina quidē Deus in scripturis im-
posuit sanctis quibusdam, mysterij si-
gnificandi causa, & officio eorum, quo
isti functuri, conuenientia: sed ipsi no-
mini Deus vim effectiuam nullam in-
didit. Animantibus verò cunctis Adā
nomina indidit, non Deus.

D Par ratio est de annulis & sigillis Ma-
gicis, quantumuis præferant speciosis-
sima nomina Raphaelis, Machabæorū,
Salomonis, Elizei, Zachariæ, Constan-
tini, & quorundam sanctorum: quibus
nominibus etiam interuenit blasphe-
mia, dum hosce sanctos fingunt nefariè
Magicis initiatos, / item quia signum
crucis, quo in signo vicit ille Magnus
Imp. annumerant sigillis suis dæmoni-
niacis.

E Deniq; certò tenendū quādo effectus
aliquis sequitur vsū characterū, annu-
lorum, sigillorū vel imaginū: quod fie-

Plato 2.
de Repub
Talia
nus lib. 10
c. 1. Philo
strat. lib. 3
vita A.
pollonij.
Iosephus
1. 8. antiq
c. 2.

ri interdum contendunt: id totum à dæmone fieri, qui constitutarum à se nugarum credulitatem conatur, vel de nouo mentibus inferere, vel insertam profundius & stabilius infingere.

Porrò vt nugacitas Hermetis & similibus deprehendatur, vel ab indoctis, decerpam nonnulla, ex Italico lib. Ludouici Dulcis: qui non vtili exëplo ficitij Salomonis & Hermetis sigilla in lucem edidit, deceret potius in Ecclesia Catholica talia obrui silëtij cinere, quã typis tam splendide euulgari. Aiüt ergo nugones: Qui gemmam possideat, cui inculptus aries, leo, vel sagittarius, cunctis eum gratum & gratiosum fore: cui virgo, taurus capricornus, hunc religionis amplectēdæ auidum effici; cui gemini, libra, aquarius, hos amicos fidos, legum tenaces & concordiaē studiosos fore, contra cui cancer, scorpius, pisces, ijs inferendum amorem, iniquitatis, leuitatis, mendacij: cui Saturni character, is gliscens robore; cui Iouis, amabilis, fortunatus, ad summos honores prouehendus, cui Martis, inuictus; cui Solis, opulentus; cui Veneris, immerfabilis, & omnium compos vortorum: idem, cui Lunæ. Quid multa? nulla est imago stellæ, cui nō peculiaris efficacitas inhereat. Mitto stellas, draconis figura, lætū facit, & diuitem; astrolabij, fatidicum; idem (vide) asini si chrysolitho inculpta: ranæ, inimicos ad pacem, amicos ad odium impellit; cameli, dæmones cogit, &c. *hæc ille lib. 3. de gemmis à c. 6. vsq; ad c. vlt.* Si nugabatur, certè crasse ridet Prælatum illum, vnum ex Ecclesiæ cardinibus, cui opus inscribit: si serid, non habeo, qui excussem, cum ea quæ solius Dei sunt; infundere prophetiam, & religionis ac fidei amorem, tenacitatemque & similia, tribuit asinorum & siderum figuris: Nonne hoc est suadere, vt relictis bonis

A artibus, & studijs Ethicis, demergat se humana curiositas in barathrū superstitionum, & facere, vt cuique sit Deus annulus sculptus quem dextra gerit?

Sed alia ex parte negotium facescunt Pomponat. & Caietanus. Ille, cum obijcimus, pentagonos circulos, & alia huiusmodi signa aut characteres duntaxat esse qualitates quasdam quantitates: ipsam verò quantitatem non esse principium operatiuum; Respondet, non esse figuram principium operationis, sed tamen ad operationem plurimum conferre: sic enim deformē materiæ figuram hominis animo tristitiã, speciosam verò eidem gaudium adferre. quod sine ratione ab eo dicitur, quia Magici characteres, nihil neq; pulchritudinis, neque deformitatis notatu dignæ, aut idoneæ ad has passiones gignendas, habent. Quod cum ipsemet videret Pomponat. tandem confugit ad credulitatem ijs vtentium. Verum credulitatis non maior vis est, quam imaginationis: de qua vide dicta præcedenti capit.

C Caietan. vt erat acuto ingenio & peracri, vltro etiam communem sententiam nonnullis laesit. *k 2. 2. q. 96. 2. 2.*

Primò sic ratiocinatur. figura, licet non sit ipsum principium operationis, est tamen comprincipium, ergo, vt est figura, habet peculiarem effectum. Antecedens probat, tum quia in artificij instrumentis efficit figura, vt illa sic, vel sic operentur: tum quia ferrum latum super aquas fertur, quod si in formam aliam contrahas, demergetur. Respondet, figuram esse cōprincipium in motu locali, & operationib. quæ per hunc motum fiunt: vt sunt variæ diuisiones continui per dolabram, per malleum, per asciam, per terram: non verò in operationibus, quæ fiunt per alterationem: neque id probant eius confirma-

tiones.

tiones: quarum etiam vltima fortassis falsa est. vix enim ferrum in tantam latitudinem queat extenuari, vt porosum fiat, & aquis immerabile. Sed esto fiat, erit non ratione figuræ, sed ratione quantitatis, quæ re non differt ab ipsa substantia, secundum multos. quæro enim, quâ figurâ velit esse ferrum, circulari, quadra, an pentagona? si dicat, hac vel illa: inferam idem fore si alia sit formata lamina; æquæ tenui & lata figura: quod indicium est nihil operari figurâ. si dicat qualibet in figura sufficere illâ extensionem & diductionem ferri; certe fateatur necesse est, à figura hoc non pendere, non minus enim differunt extensio quantitatis, & figura quantitati extensæ impressæ, quàm albedo à superficie parietis dealbati.

Secundo adfert fundamentum illud tertiæ speciei imaginum. quod iam explosum est.

Tertiò præterdit auctoritatem D. Thom. quasi sanctus doctor. *d. cap. 104.* concesserit, imagines hæc virtutem aliquam de cælo habere, quatenus sunt imagines, & rem constituunt in specie artificiali. *Respondeo* D. Thomam cum eo capite has superstitiones impugnet, hoc tantum ex persona aduersariorum dixisse, quasi dicat; licet tibi de imaginibus id concederem, de characteribus tamen hoc falsum foret.

Quartò subdit: videri durum & difficile eos omnes damnare, qui talibus vtuntur imaginibus. *Respondeo*, stultorum esse numerum infinitum; ideo sufficere quod re vera res sit mala, & superstitiosa. Hactenus sufficiant dicta: plura suppeditant, qui ex professo de hac re. l

QVÆSTIO II.

An numeris arithmetiis aut musicis magica vis ulla insit?

RATRES Orthodoxi passim de numerorum connexionem multa philosophantur; ijdem tamen dumtaxat, in hac portione, & connexionem numerali, diuina quædam mytheria contemplabantur, nec vllam vim naturalem, vel Magicam, numeris ipsis, quâ tales, tribuebant Pythagoræi verò & Platonici, putidè superstitiosi in hac re fuerunt. Sit.

B Concl. Numerus, qua numerus est, nullâ neq; naturalem, neque supernaturalem vim operandi continet. Hanc qui neget, philosophū negat Andr. Laurétius. 8. hist. Anatom. q. 10. & probat optime Leonard. Vairus. l. 2. de fascino c. 11. & Catholici ceteri, ad vnum, concedunt: præfertim, quotquot numerum, nihil reale esse à rebus numeratis distinctum contendunt. quid enim operetur, quod ipsum solummodò imaginarium est? sed & ab illis concedenda cōclusio, qui volunt esse aliquid reale reb. numeratis superadditum. Fatentur enim, numerum esse quantitatem: quantitas verò per se non est operatiua, nisi forte motus localis, de quo nunc non agitur. Denique quæcumque de figurâ diximus, eadem in numeris locum obtinent. Numerus enim est quantitas discreta, cuius, quàm continuæ, non potest esse maior efficacia.

E Cur igitur (dicat aliquis) annus climactericus homini solet esse lethalis, & octimestris partus minimè vitalis, si nō aliquid momēti numerus habet? Quoad partum octimestrem, id contingit, quia semen humanum multiplex est. quoddam perficit fœtū septimo mense, & tunc fœtus post sextum mensem conatur exire: quod si non reperit magnam resilientiam, tunc validus exit & robustus; si verò reperit, continua illa mensis pugna dolitur, & octavo

nus l. 16. de variet. & l. 18. de subtilitat. Ciruelus sup. & Bap. Segnus l. de vero studio Christiano c. 7.

Langius d. ep. 34. Medinad c. 7. fol. 72. Ananias d. l. 4. Carda-